Omgevingsdienst Groene Metropool

Vanaf 1 januari 2026 vormen Omgevingsdienst Regio Arnhem en Omgevingsdienst Regio Nijmegen samen Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Voor inwoners en bedrijven verandert er niets in de dienstverlening. Uw aanvraag of vraag wordt op dezelfde manier behandeld.

Product Paragraaf externe veiligheid
Betreft Bouwen van een woning
Locatie Helhoek 19-31, Groessen

Gemeente Duiven

Ontvangstdatum : 15-04-2026
Documentnummer: D2026-00043188

Datum
12 maart 2026

Pagina
1 van 5

Zaaknummer
ODRA26AV.0380

Behandeld door
Hans Iserief

Inleiding

Het beleid voor externe veiligheid is gericht op het beperken en beheersen van risico's voor de omgeving vanwege handelingen met gevaarlijke stoffen. De handelingen kunnen zowel betrekking hebben op het gebruik, de opslag en de productie, als op het transport van gevaarlijke stoffen. Een van de uitgangspunten van de Omgevingswet is dat overheden bij hun plannen zo vroeg mogelijk kijken naar veiligheid zodat de gevolgen van een brand, ramp of crisis voorkomen kan worden of de gevolgen zoveel mogelijk beperkt kunnen worden.

Voor externe veiligheid zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In het Bkl komen de instructieregels voor omgevingsplannen van gemeenten terug. Op basis van artikel 8.0b in dat besluit moeten deze instructieregels ook worden toegepast in geval van een aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dit betreft onder andere regels over het plaatsgebonden risico, aandachtsgebieden, en groepsrisico. Uit de bepalingen van de genoemde paragraaf vloeit de verplichting voort om in ruimtelijke plannen in te gaan op de veiligheidsrisico's ten gevolge van handelingen met gevaarlijke stoffen. Deze externe veiligheidsrisico's dienen te worden beoordeeld aan de normen voor het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Voor beide risiconormen geldt dat hoe groter de afstand tussen planontwikkeling en risicobron, des te kleiner zal de impact van het plan zijn op de hoogte van het risico.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico heeft tot doel om hetzelfde minimale beschermingsniveau te bieden voor iedere burger in Nederland. Het plaatsgebonden risico beschrijft de kans per jaar dat een onbeschermd individu komt te overlijden door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het plaatsgebonden risico wordt uitgedrukt in risicocontouren rondom de risicobron (bedrijf, weg, spoorlijn etc.), waarbij de 10^{-6}/jaar contour (kans van 1 op 1 miljoen op overlijden) de maatgevende grenswaarde voor (zeer) kwetsbare gebouwen en kwetsbare locaties c.q. standaardwaarde voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties is.

Groepsrisico

De benadering van het groepsrisico, met aandachtsgebieden, moet ervoor zorgen dat het gemeentebestuur externe veiligheid eerder in ruimtelijke plannen meeneemt. Aandachtsgebieden laten zien waar extra aandacht nodig is om aanwezigen te beschermen tegen mogelijke ongevallen bij activiteiten met gevaarlijke stoffen. Aandachtsgebieden laten zien waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd kunnen zijn tegen gevaren uit de omgeving. Voorbeelden van die gevaren zijn warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en giftige stoffen in de lucht (gifwolk). Via de aandachtsgebieden worden deze gevaren zichtbaar op de kaart, zodat direct duidelijk is welke gevaren waar op kunnen treden. Daardoor heeft het bevoegd gezag bij het nemen van besluiten over ruimtelijke ordening de risico's van

activiteiten met gevaarlijke stoffen meteen in beeld. Zo kan het bevoegd gezag ze al aan het begin van het planproces meenemen. Het groepsrisico blijft de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als gevolg van een ongewoon voorval. De gemeente moet in het omgevingsplan binnen aandachtsgebieden rekening houden met dit groepsrisico. Onderdeel van deze verantwoording is overleg met (advies vragen aan) de veiligheidsregio.

Planbeoordeling

De initiatiefnemer is voornemens om een woning te realiseren aan de Helhoek tussen nr. 19 en 31. Omdat deze ontwikkeling niet past in het omgevingsplan van de gemeente Duiven maar wel wenselijk is, wordt middels een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) medewerking verleend aan de voorgenomen activiteit.

Op basis van de Atlas Leefomgeving is een inventarisatie gemaakt van de risicobronnen in en rondom het plangebied, die een extern veiligheidsrisico kunnen veroorzaken. In figuur 1 is een uitsnede opgenomen van de Atlas Leefomgeving. Figuur 2 toont het plangebied in relatie tot de door te trekken A15.

Figuur 1: Uitsnede Atlas Leefomgeving, locatie Helhoek tussen 19 en 31, Groessen, geraadpleegd op 12 maart 2026 (zwarte cirkel = ligging plangebied).

Figuur 2: Uitsnede projectkaart door te trekken A15, geraadpleegd op 12 maart 2026 (rode stip = ligging plangebied).

Onderstaand is een tabel opgenomen met een analyse van het aspect externe veiligheid. Rondom het plangebied zijn de volgende externe veiligheidsrisicobronnen relevant (met een plaatsgebonden risicocontour (PR), brandaandachtsgebied (BAG), explosieaandachtsgebied (EAG) of gifwolkaandachtsgebied (GAG))[1].

Risicobron	*Helhoek tussen 19 en 31, Groessen*
Hogedruk aardgasleidingen	Het plangebied ligt binnen het brandaandachtsgebied van een drietal ondergrondse hogedruk aardgasbuisleidingen: A-524, A-533 en A-635.
Milieubelastende activiteiten	Het plangebied ligt niet binnen een aandachtsgebied van een milieubelastende activiteit en externe veiligheidsrisico's.
Transport gevaarlijke stoffen over de weg	Het plangebied ligt binnen het explosie- en gifwolkaandachtsgebied van de door te trekken autosnelweg A15, waarvoor op 8 maart 2017 het Tracébesluit werd gepubliceerd.
Transport gevaarlijke stoffen over het water	Het plangebied ligt niet binnen een aandachtsgebied van een Basisnetroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over een vaarweg.
Transport gevaarlijke stoffen over het spoor	Het plangebied ligt niet binnen een aandachtsgebied van een Basisnetroute voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over een spoorlijn.

[1] Besluit kwaliteit leefomgeving

Het plangebied ligt niet binnen de contour van het plaatsgebonden risico 10^{-6} / jaar. Er is geen sprake van een harde belemmering voor de realisatie van het plan. Echter, aangezien een kwetsbaar gebouw wordt toegevoegd binnen verschillende aandachtsgebieden schrijft artikel 5.15 Bkl voor dat rekening wel moet worden gehouden met het groepsrisico.

Verantwoording groepsrisico

Voor het groepsrisico geldt, in tegenstelling tot het plaatsgebonden risico, geen grens- of standaardwaarde. Het groepsrisico moet daarentegen verantwoord worden. Zowel de ontwikkellocatie als de eventueel te treffen veiligheidsmaatregelen moeten worden overwogen vanuit het oogpunt externe veiligheid. Daarnaast is er altijd sprake van een restrisico, hoe klein de kans op een ongeval ook is. Dit restrisico betreft het optreden van een scenario met gevaarlijke stoffen waarbij een groep personen komt te overlijden. Ook het accepteren van dit restrisico is onderdeel van de groepsrisicoverantwoording.

Het initiatief voorziet in de nieuwbouw van één woning. De rekenkundige eenheid voor de eventuele berekening van het groepsrisico stelt dat voor deze nieuwe woning uit moet worden gegaan van een toename van 2,4 personen. Daarom wordt aangenomen dat deze ontwikkeling geen significant effect heeft op het groepsrisico. Aanvullende maatregelen zoals beschreven in artikel 5.15 lid 2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving zijn niet nodig.

Volgens artikel 5.2 Bkl moet voor deze ontwikkeling beoordeeld worden of:

1. Er voldoende mogelijkheden zijn voor het voorkomen, beperken en bestrijden van de relevante scenario's door de hulpdiensten (bestrijdbaarheid);
2. Er voldoende mogelijkheden zijn voor de personen in het gebouw om zich in veiligheid te brengen (zelfredzaamheid), en;
3. De mogelijkheden voor geneeskundige hulpverlening.

Bestrijdbaarheid

Op deze afstand van de risicobron speelt het bestrijdbaarheidsvraagstuk niet of nauwelijks. De bestrijding vindt plaats bij de bron, op enige afstand van de ontwikkeling.

Zelfredzaamheid

Brand

Personen zijn na het ontstaan van een fakkelbrand in eerste instantie op zichzelf en anderen aangewezen. Ervan uitgaande dat de personen zich binnen bevinden, is het advies om naar buiten en van het gevaar af te vluchten. Bij voorkeur in de schaduw van gebouwen zodat vluchtende personen zo min mogelijk worden blootgesteld aan de warmtestraling van de fakkelbrand.

Explosie

Personen zijn bij een dreigende explosie in eerste instantie op zichzelf en anderen aangewezen. Ervan uitgaande dat de personen zich binnen bevinden, is

het advies om naar buiten, en van het gevaar af te vluchten.
Bij voorkeur in de schaduw van gebouwen zodat vluchtende personen op het moment van de explosie dekking kunnen zoeken.

Gifwolk

Personen zijn na het ontstaan van een gifwolk in eerste instantie op zichzelf en anderen aangewezen. Ervan uitgaande dat de personen zich binnen bevinden, is het advies om binnen te blijven. Hierbij is het van groot belang dat ramen en deuren worden gesloten en mechanische ventilatie wordt uitgezet.

Het is nodig dat personen op tijd worden gewaarschuwd, zodat zij zichzelf in veiligheid kunnen brengen. Dit gebeurt door het in werking stellen van het WAS (Waarschuwing- en Alarmeringssysteem) door de hulpdiensten en via NL-alert.

De beoogde ontwikkeling voldoet aan de grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico. Het groepsrisico is voldoende verantwoord en aanvaardbaar.

Advies veiligheidsregio

In het kader van de rampenbestrijding en zelfredzaamheid adviseert de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden in het advies van 30 maart 2026, kenmerk Z2026-00001661, om bij de uitwerking van de plannen:

- Risicocommunicatie richting de aanvrager van het plan zodat hij/zij op de hoogte is van de ligging van het plan t.o.v. relevante risicobronnen (zie hieronder) en de gevolgen daarvan.
- Indien de aanvrager bescherming wenst tegen het maatgevende scenario van een fakkelbrand bij een hogedrukaardgasleiding, zijn bouwkundige maatregelen aan te bevelen, dit is niet wettelijk verplicht. Dit is ter afweging aan de initiatiefnemer.

De geadviseerde maatregelen hebben naar verwachting een positief effect op de veiligheid. Echter valt niet uit te sluiten dat er zich een incident voordoet met doden, gewonden en schade tot gevolg, waarbij deze zich boven de mogelijkheden van de rampbestrijding uitstijgt. Het is aan het bevoegd gezag dit restrisico expliciet te accepteren en dit in het besluit te verantwoorden.

Conclusie

- Het plaatsgebonden risico van de relevante risicobronnen vormt geen belemmering voor het voorgenomen initiatief.
- Het plangebied ligt binnen een brandaandachtsgebied, explosieaandachtsgebied en een gifwolkaandachtsgebied. In dit kader is het groepsrisico verantwoord.
- Geconcludeerd wordt dat het groepsrisico niet significant toeneemt als gevolg van het voorgenomen initiatief. Aanvullende veiligheidsmaatregelen zijn daarom niet nodig.
- Daarnaast zijn de mogelijkheden voor bestrijdbaarheid, zelfredzaamheid en geneeskundige hulpverlening onderzocht. De veiligheidsregio heeft hierover geadviseerd.

De gemeente Duiven acht de externe veiligheidsrisico's verbonden aan het initiatief voldoende laag en aanvaardbaar. Het restrisico wordt geaccepteerd.